

Yalanları Aydınlatmak, Hakikate Ulaşmak: Sovyetler Birliği Eski Lideri Mihail Gorbaçov'un Ölümü Üzerine

12.09.2022 • Revcom Yazıları • Yeni Komünizm

30 Ağustos'ta Sovyetler Birliği'nin son lideri ve çözülmesine başkanlık eden kişi Mihail Gorbaçov öldü. Sovyetler Birliği (Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği veya SSCB) 70 yılı aşkın bir süre varlığını sürdürmüştü. Sovyetler Birliği, Rusya'da başlayan ve o zamanki Rus imparatorluğunda yayılan bir devrim ve beş yıllık iç savaşın ardından kurulmuştu. Sovyetler Birliği dünyanın ilk sosyalist devletiydi. İçeriden ve dışarıdan düşmanlar tarafından kuşatılan Sovyetler Birliği, 1950'lerin ortalarından itibaren "revizyonist" bir güç haline dönüştü. Yani halen sosyalist olduğunu iddia eden fakat gerçekte "sosyalist" bir kabuk içinde bir tür kapitalist egemenlik tesis etmiş olan bir iktidardı. Kısacası, devletin ismini veya bazı yönetim biçimlerini değiştirmediler, ancak ekonomiye hükmeden ve her şeyin şartlarını belirleyen şey, "genişle ya da öl" şeklindeki kapitalist kar komutasıydı.

Gorbaçov, 1985'te, Sovyetler Birliği ve ABD arasındaki topyekün ve medeniyeti bitirebilecek bir nükleer savaşın çok yakın olduğu bir zamanda iktidara gelen bir reformistti. Gorbaçov, Sovyetler'in böyle bir savaşta galip gelmesinin hiçbir yolunu görmedi ve Sovyetler Birliği'ni güçlendirme adı altında bir dizi reform yaptı. SSCB'yi güçlendirmeye öncülük etmeye çalışırken, aynı zamanda savaş tehdidini savuşturmak için ABD ile silah anlaşmaları da yaptı. Ancak Gorbaçov'un reformları, Sovyetler Birliği içinde Gorbaçov'a karşı bir askeri darbe girişimine, ardından Sovyet yönetici sınıfı içindeki açık bir kapitalist hizip tarafından bu darbenin yenilgisine ve nihayetinde Sovyet devletinin mutlak çöküşüne ve nihayetinde Gorbaçov'un kendi siyasi çöküşüne yol açan bir süreci ortaya çıkardı.

Geçen hafta boyunca, yorumcular ve önemli burjuva

Dipnot:

1) Sosyalist bir ülkede kapitalizmin restorasyonu eşi görülmemiş bir şeydi ve ilk başta tanınmıyordu. Sovyetler Birliği'nde bunun nasıl olabileceğini ilk ortaya çıkaran kişi Çin Devrimi'nin önderi Mao Zedong'du. Mao, sosyalizmin üretim araçlarının devlet mülkiyetinden çok daha fazlası olduğunu analiz etti. Sosyalizm, halk arasındaki çelişkiler (üretimin nasıl gerçekleştirildiği de dahil olmak üzere) eski düşünce ve eylem biçimleriyle dolu bir toplumu zorunlu kılan, halkın farklı kesimleri arasındaki mevcut eşitsizliklerin bulunduğu bir geçiş dönemidir ve her devrimin bunları kavraması ve sınırlandırması gerekir, yoksa zehirli yabancı otlar gibi yeniden ortaya çıkacak ve yeni olanı boğarlar. Dahası, devrimci toplum, halen son derece güçlü ve baskın olan ve yeni doğan sosyalist devlet üzerinde muazzam askeri, maddi ve ideolojik baskı uygulayan emperyalizm tarafından kuşatılarak büyümektedir. Mao ayrıca bu sorunlarla başa çıkarken, eski sömürücü sınıf ilişkilerinin ve fikirlerinin ortadan kaldırılıp kaldırılmayacağı ve nasıl aşılacağına dair mücadelenin en yoğun ifadesini, kapitalist yolu seçen bazı liderler arasında bulduğunu analiz etti. Bu revizyonist parti liderleri, siyasi ve ekonomik gücü ele geçirecek ve Çin'i kapitalist bir ülkeye dönüştürecek konumdaydılar. Mao, bu deneyimin derslerini Çin'e uyguladı ve onları, kapitalist restorasyon girişimlerini yenmek ve sosyalist yolda daha da ilerlemek için on yıllık bir çaba olan Büyük Proleter Kültür Devrimi'nde uygulamaya koydu. Bu anıtsal mücadele 1976'da Mao öldüğünde, takipçileri tutuklandığında ya da öldürüldüğünde trajik bir şekilde yenilgiye uğradı. 20 yıl önce Sovyetler Birliği'nde olduğu gibi kapitalizm restore edilirken bir kez daha sosyalizm makyajı korundu. Bu tarihi yenilgi karşısında, Bob Avakian (BA), Mao'nun atılımlarını damıttı ve kapitalist restorasyonu önlemeye ve sosyalist yolda devam etmeye çalışırken Çin'deki hem olumlu hem de olumsuz deneyimi analiz etti. BA daha sonra bu çelişkilere, Mao'nun hem ortaya çıkardığı hem de karşı karşıya kaldığı çelişkilere ve Mao'nun doğru bir şekilde tanımlayamadığı veya yanlış tanımladığı temel çelişkilere gerçek çözümler sunarak daha da ileri gitti.